Ve skalních Pustých kostelech se vyráběla letadla i brousilo sklo

06. 01. 2023 13:44

Skály jsou němým svědkem toho, jak šla tisíciletí. Kdyby mohly, vyprávěly by. Mají své příběhy, tajemství i tragédie. Některé jsou do nich doslova vytesány. Občas něco napoví jejich názvy odvozené od tvaru, události či vzhledu.

Pusté kostely jsou volně přístupné umělé jeskyně na Českolipsku, mezi obcemi Velenice a Svitava, vzniklé těžbou písku z pískovcového masivu. Jeskyně se využívaly k různým účelům – vodní mlýny, hamr, brusírny skla poháněné vodou a další obdobná zařízení.

V sedmnáctém století dokonce posloužily jako dočasné obydlí místních usedlíků, když krajem táhla vojska, která se účastnila třicetileté války. Během druhé světové války sem dokonce byla přesunuta výroba letadel wehrmachtu. Později sloužily jako skladiště a podnik Ovoce-zelenina tu uchovával své zboží.

„Jeskyně mají velmi pestrou minulost a dlouhá léta jsou lákavým turistickým cílem. Pro návštěvníky je určitě zajímavé vědět, jak byly využívány," uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Jeskyně jsou volně přístupné, přičemž je dobré si vzít s sebou baterku. Asi 300 metrů od mostu přes Svitavu stojí roubená bývalá leštírna a výrobna zrcadel. Voda k pohonu strojů protékala vytesaným 350 metrů dlouhým náhonem skrze skalní meandr řeky.

Vchod do jeho systému je úzkým schodištěm ve skále nad silnicí naproti bývalé sklárně. Další vchody leží na břehu říčky a jeden z těchto vchodů je velkou dómovitou prostorou skalního lomu. Jižně od sklárny stoupá lesní cesta k zchátralému objektu takzvaných Velenických komor. Komory jsou vysoké dva až čtyři metry a táhnou se sto metrů do pískovcového masívu.